

Трояновська Марія

ORCID 0009-0009-6804-2665
ResearcherID GPX-3165-2022
Scopus-Author ID 57195972341

Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри, педагогіки, психології та
методики фізичного виховання,
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
(Чернігів, Україна) E-mail: masha.troyanovskaya@gmail.com

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ХОРЕОТЕРАПІЇ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

У статті проаналізовано теоретичні та методологічні праці щодо впровадження хореотерапії на уроках фізичної культури для учнів з особливими освітніми потребами. В Україні цей метод поки недостатньо поширений, тому популяризація та розвиток хореотерапії є вкрай актуальними. Визначено, що хореотерапія – альтернативний метод роботи з учнями з особливими потребами. Наголошено, що за допомогою рухів такі учні можуть виразити приховані емоції, а вчитель – дослідити нові моделі поведінки. У роботі розкриваються функції танцю, що підвищує самооцінку школяра та впевненість у собі. Окреслено, як хореотерапія застосовується для реабілітації учнів, сприяє усвідомленню власного тіла і розвитку емоційної саморегуляції. Також ефективна для фізичної реабілітації при різних захворюваннях – інсульті, травмах, паркінсонізмі тощо. Вправи на рівновагу, гнучкість, координацію рухів допомагають відновити рухові функції.

Мета роботи – проаналізувати наукові праці, що складають теоретико-методологічну основу роботи з впровадження хореотерапії на уроках фізичної культури для учнів з особливими освітніми потребами.

Методологія. Для реалізації основних завдань дослідження використано теоретичні методи: порівняння, зіставлення та узагальнення.

Наукова новизна дослідження полягає у найбільш поглибленому вивченні хореотерапії в роботі з учнями з особливими освітніми потребами, для ефективного проведення уроків фізичної культури.

Висновки. Теоретичний аналіз наукових праць із хореотерапії вказує на важливість цього методу в роботі з учнями з особливими освітніми потребами. Вони підкреслюють вплив терапії на фізичний, емоційний та соціальний розвиток цих учнів, а також сприяння їхній інтеграції та покращення якості життя. Отже, хореотерапія виявляється обґрунтованим та перспективним методом для підтримки цієї особливої категорії дітей.

Ключові слова: хореотерапія, учні з особливими освітніми потребами, фізична культура.

Постановка проблеми. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, понад 3% населення планети вважається особами з особливими потребами. Екологічні катастрофи, війни, криміногенне становище, обтяжена спадковість, захворювання, травми, каліцтва, отримані на виробництві, в побуті, на транспорті, під час бойових дій щорічно збільшують кількість інвалідів приблизно на 200 тисяч [8; 9; 10].

Згідно з оперативною інформацією Міністерства освіти та науки України, станом на 01.12.2023 в Україні з кожним роком зростає кількість учнів з особливими освітніми потребами (далі – ООП). Тому питання щодо впровадження інноваційних підходів у роботі з учнями з ООП на уроці фізичної культури набуває все більшої актуальності.

Для кращої адаптації учнів з ООП та ефективного проведення уроків фізичної культури рекомендуємо впроваджувати хореотерапію. Адже хореотерапія набуває все більшої популярності як ефективний метод психотерапії та фізичної реабілітації. Вона допомагає у роботі з різними психологічними та емоційними проблемами, а також під час реабілітації після отриманих фізичних травм та перенесених захворювань.

Ця терапія дозволяє поєднувати психологічну роботу з руховою активністю, що сприяє гармонійному розвитку учня. Рухи допомагають виразити емоції, подолати стрес, підвищити самооцінку [1; 2; 5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На думку Заєць С.С. [3; 4], методологія хореотерапії орієнтована на терапевтичний процес як довготривалий, ціленаправлений і систематичний. Хореотерапія – це вид терапії, у якій застосовують різні види танцю, руху. Використовують їх для вираження почуттів, емоцій, думок, позбавлення м'язового напруження. Коли відбувається робота з тілом у людей з особливими потребами, то виникає невербальна комунікація. Мова тіла дозволяє комунікувати за допомогою руху пальця чи всього тіла, тобто танцювати внутрішньо. Тіло, як і мозок людини, вчиться завдяки тренуванням. Важливим у цьому аспекті є вибір шляху до поставленої мети.

Хореотерапія (танцювальна терапія) передбачає використання танцю та руху як процесу, що сприяє інтеграції емоційного та фізичного стану особистості [6]. Розвиток сучасної хореотерапії пов'язують з іменами Л. Еспенак, М. Уайтхауз, М. Чейз, Т. Шуп – чотирьох професійних танцюристок, представниць танцю модерн.

Хореотерапія може також розглядатися як напрям арт-терапії, складовий елемент музикотерапії, різновид терапії з фізичною активністю. Основні завдання, що розв'язуються під час використання цього методу: підвищення рухової активності; комунікативний тренінг та організація соціотерапевтичного спілкування; отримання діагностичного матеріалу для аналізу та самопізнання; звільнення та послідовне зростання особистості. Заняття танцями, ритмікою сприяє гармонійному індивідуально-творчому розкриттю дитини, пошуку варіантів самовираження та отримання певного терапевтичного ефекту [6].

Тому позитивними в системі шкільного виховання можна вважати розробки педагогами нових різноманітних підходів до проведення фізичної культури не тільки для зміцнення здоров'я, а й для повноцінного рухового розвитку. Тому серед актуальних підходів є впровадження хореотерапії на уроці фізичної культури серед учнів з особливими потребами.

Мета. Проаналізувати наукові праці, що складають теоретико-методологічну основу роботи з впровадження хореотерапії на уроках фізичної культури для учнів з особливими освітніми потребами.

Методологія. Для реалізації основних завдань дослідження використано теоретичні методи: порівняння, зіставлення та узагальнення.

Наукова новизна. Проаналізовано основні аспекти впровадження хореотерапії на уроках фізичної культури для учнів з особливими освітніми потребами.

Результати дослідження. Застосування хореотерапії на уроках фізичної культури може мати кілька переваг:

1. Фізична активність. Танці в хореотерапії вимагають рухливості та координації, що сприяє фізичному розвитку. Уроки стають більш активними та енергійними, ніж звичайні, сприяючи загальному фізичному здоров'ю учнів.

2. Психічне здоров'я. Танцювальні рухи можуть поліпшити настрій, зменшити стрес і підвищити рівень позитивної енергії. Це може бути особливо корисним для підлітків, які можуть зазнавати психічного тиску.

3. Соціальна взаємодія. Групові танці сприяють спільності та співпраці між учнями. Вони можуть вчити комунікаційним навичкам та підтримувати розвиток соціальних взаємин серед учнів.

4. Творчість і самовираження. Хореотерапія дає можливість учням виражати свої почуття та ідеї через танцювальні рухи. Це сприяє розвитку творчості та самовираження.

5. Розвиток координації та гнучкості. Танці сприяють розвитку координації тіла та гнучкості м'язів, що є важливим для підтримки загальної фізичної форми.

6. Культурне розмаїття. Хореотерапія може включати в себе елементи різних танцювальних стилів, що розширює культурний досвід учнів і підсилює їх розуміння та повагу до різноманітності.

Під час впровадження хореотерапії на уроках фізичної культури важливо враховувати індивідуальні можливості та інтереси учнів, забезпечуючи безпечні та приємні умови для участі.

У хореотерапії під керівництвом кваліфікованого педагога учні експериментують з рухами, виражаючи свої почуття та емоції через танцювальні рухи. Це може включати в себе імпровізаційні рухи, спеціально створені хореографічні або танцювально-терапевтичні вправи [1].

Основні аспекти хореотерапії включають:

1. Фізичну активність. Рух і танець сприяють загальному фізичному здоров'ю та добробуту.
2. Емоційний вираз. Танець може бути ефективним засобом вираження та обробки емоцій.
3. Самовираження. Учні можуть виражати себе та свою особистість через танець, що сприяє розвитку самосвідомості.

4. Соціальну взаємодію. Групова хореотерапія сприяє спільності та взаємодії.

5. Роботу з тілом. Танець може допомагати в розслабленні м'язів, покращенні координації та гнучкості.

6. Педагогічну взаємодію: Педагог використовує рухи та танець як інструмент для підтримки учня.

Хореотерапія може бути застосована для роботи з різними категоріями, а саме: дітей, підлітків, дорослих та груп з особливими потребами.

Хореотерапія в інклюзивному середовищі використовує танець та рух для включення осіб з різними потребами та забезпечення їм можливості спільного досвіду і творчості. Цей підхід може бути вкрай корисним для створення приязного та підтримуючого оточення, де кожна особа, незалежно від своїх можливостей, може брати участь і відчувати себе важливою [1; 7; 5].

Основні аспекти хореотерапії в інклюзії містять такі аспекти:

1. Адаптацію рухів. Педагог може адаптувати танцювальні рухи, щоб вони були доступні для всіх учнів групи, враховуючи фізичні можливості учасників.

2. Взаємодію. Групова хореотерапія в інклюзії сприяє взаємодії між учасниками з різними фізичними здібностями, створюючи сприятливу атмосферу співпраці та взаєморозуміння.

3. Сприяння самовизначенню. Учні можуть вільно виражати себе через танець, що сприяє розвитку їх індивідуальності та самосвідомості.

4. Підтримку емоційного добробуту. Танець може допомогти розслабитися, проявити емоції та зменшити стрес.

5. Сприяння фізичному здоров'ю. Рух у хореотерапії може сприяти загальному фізичному здоров'ю та розвитку рухової координації.

6. Індивідуальний підхід. Педагог працює із кожним учасником, враховуючи його потреби та можливості, і створює індивідуальний підхід до кожної сесії.

Використання хореотерапії на уроках фізичної культури з учнями з особливими потребами може бути важливою та корисною ініціативою для розвитку їхніх фізичних, емоційних та соціальних навичок. Враховуючи індивідуальні потреби та можливості учнів, учитель має дотримуватися певних принципів:

1. Індивідуалізації. Кожен учень має унікальні потреби та обмеження. Вчитель повинен створювати програму, що враховує індивідуальні особливості кожного учня.

2. Адаптації рухів. Адаптуйте танцювальні рухи та вправи відповідно до фізичних можливостей учнів. Забезпечте доступність рухів для всіх.

3. Сприяння взаємодії. Робіть акцент на груповій взаємодії та спільній творчості, щоб створити позитивний соціальний вплив.

4. Емоційної підтримки. Танець може служити засобом вираження емоцій. Забезпечте підтримку та сприяйте розвитку емоційного добробуту.

5. Безпеки та комфорту. Організуйте безпечні умови для учнів із особливими потребами. Враховуйте їх фізичний комфорт та рівень навантаження.

6. Використання візуальних та звукових стимулів. Використовуйте різноманітні засоби, зокрема музика та світлові ефекти, що сприятимуть учням із різними фізичними потребами.

7. Поступовості. Враховуйте поступовість та прогрес у роботі. Дозволяйте учням розвиватися за власним темпом.

8. Сприяння самовираженню. Сприяйте учням у вираженні себе та своїх почуттів через танець, їхньому самовираженню.

Застосування хореотерапії в інклюзивному середовищі може допомагати підтримувати фізичний, емоційний та соціальний розвиток учнів, забезпечуючи при цьому приязне оточення [2; 5].

Упровадження хореотерапії в інклюзивних класах вимагає особливої уваги до потреб і можливостей учнів з різними особливостями. Нижче подано деякі методичні рекомендації для ефективного впровадження хореотерапії в інклюзивних навчальних середовищах.

1. Оцінка потреб. Ретельно вивчіть потреби учнів з різними фізичними особливостями. Розробіть індивідуалізовані підходи для тих, хто може потребувати додаткової підтримки чи адаптації.

2. Співпраця з фахівцями. Співпрацюйте зі спеціалістами, а саме: з логопедами, фізіотерапевтами та іншими, щоб враховувати рекомендації щодо адаптацій та потреб учнів.

3. Створення безпечного середовища. Організуйте безпечне середовище для учнів, враховуючи фізичні можливості та потреби кожного. Застосовуйте адаптивні матеріали та обладнання, якщо це необхідно.

4. Індивідуальний підхід до завдань. Адаптуйте завдання та рухи відповідно до потреб кожного учня. Дозволяйте їм працювати у власному темпі та в межах їх можливостей.

5. Групова робота. Створіть групові вправи, що сприяють взаємодії між учнями з різними фізичними потребами. Підтримуйте позитивний соціальний вплив та взаємодопомогу.

6. Використання засобів комунікації. Для тих, хто може мати обмеження у мовленні, використовуйте інші засоби комунікації – жести, міміка, картинки, щоб полегшити розуміння інструкцій та виразити емоції.

7. Вибір різноманітних музичних жанрів. Враховуйте індивідуальні смаки та відчуття учнів щодо музики. Використовуйте різні жанри для створення різноманітних досвідів.

8. Емоційна підтримка. Забезпечте позитивне та підтримувальне середовище, де кожен учень відчувається прийнятим та заохоченим.

9. Оцінювання та рефлексія. Регулярно оцінюйте прогрес та робіть з учнями рефлексію щодо їх досягнень та власного самопочуття.

10. Постійне навчання. Продовжуйте вдосконалювати свої навички та методи, вивчайте нові адаптивні стратегії та інклюзивні підходи.

Важливо розуміти, що інклюзивність вимагає гнучкості та індивідуального підходу. Спираючись на потреби учнів, ви можете адаптувати хореотерапію, щоб зробити її доступною та корисною для всіх [1].

Хореотерапія містить різноманітні танцювальні рухи та вправи, спрямовані на покращення фізичного, емоційного та психічного добробуту. Нижче подані приклади вправ, які можна використовувати в хореотерапії:

1. Техніки дихання:

– дихальні вправи під час танцю, де учасники спрямовують своє увагу на рухи та ритм, вдихаючи та видихаючи у відповідь на рухи.

2. Вправи для координації:

– комбіновані рухи рук та ніг для підвищення координації;

– вправи з використанням різних рухів та темпів для покращення ритму та темпу рухів.

3. Експресивний танець:

– дозвольте учасникам танцювати власні рухи та виражати емоції через танець;

– заохочуйте імпровізацію та творчість, дозволяючи учасникам виражати себе через вільні рухи.

4. Групові вправи:

– спільні танцювальні вправи, де учасники виконують синхронні рухи або взаємодіють у парах чи групах;

– вправи, що вимагають взаємодії та комунікації між учасниками через рух.

5. Релаксаційні вправи:

– тихі та плавні рухи, що сприяють розслабленню та зниженню рівня стресу;

– заключний етап танцю, де учасники поступово знижують темп та ведуть себе до стану спокою.

Важливо пам'ятати, що вправи повинні бути адаптовані до потреб учасників, особливо в інклюзивних групах. Організація безпечного та приємного середовища є ключовим аспектом впровадження хореотерапії для всіх учасників [5; 10].

Упровадження хореотерапії в інклюзивному середовищі може призвести до позитивних результатів, але також може виникнути декілька потенційних негативних наслідків. Важливо усвідомлювати ці аспекти та враховувати їх під час планування та впровадження програми з хореотерапії.

1. Фізичні обмеження:

– деякі учні можуть мати фізичні обмеження або проблеми з руховою активністю, що може звужувати їхню можливість повноцінно приєднатися до деяких рухів та вправ.

2. Соціальна неспроможність:

– деякі учні можуть відчувати соціальну неспроможність або відчуття відсутності прийняття, особливо якщо вони мають обмеження у рухових якостях.

3. Страх або тривожність:

– деякі учні можуть відчувати страх або тривожність внаслідок невпевненості у своїх рухах або обмежень.

4. Неадекватне адаптування:

– недостатнє адаптування вправ для учнів з різними особливостями може призвести до труднощів у їхній участі та негативного досвіду.

5. Брак підготовки фахівців:

– недостатня підготовка фахівців може призвести до невірної вибору вправ або неадекватної реакції на потреби учнів з особливими потребами.

6. Недостатня індивідуалізація:

– брак індивідуалізації може призвести до того, що програма не буде враховувати унікальні потреби та можливості кожного учня.

7. Відсутність засобів комунікації:

– деякі учні можуть відчувати труднощі у вираженні своїх почуттів чи взаємодії з іншими учасниками через відсутність засобів комунікації.

Для запобігання цим негативним аспектам важливо проводити адекватний аналіз потреб учнів, забезпечувати підготовку фахівців та вчителів, використовувати індивідуальний підхід та постійно вдосконалювати програму хореотерапії на основі здобутих досвідів та зворотнього зв'язку.

Висновки. Загалом аналіз теоретичних та методологічних праць з хореотерапії вказує на важливість цього методу в роботі з учнями з особливими освітніми потребами. Вони підкреслюють вплив терапії на фізичний, емоційний та соціальний розвиток цих учнів, а також на сприяння їх інтеграції в соціум та покращення якості життя.

Отже, хореотерапія є обґрунтованим та перспективним методом для підтримки цієї особливої категорії дітей.

Хореотерапія допомагає розвивати фізичні навички, емоційний стан, удосконалює спілкування та соціальну інтеграцію. Основні особливості хореотерапії для цієї категорії учнів містять індивідуалізацію та адаптацію підходу, використання спеціалізованих методик, акцент на музичному супроводі, комунікативну складову та інклюзивний підхід. Ця форма терапії сприяє розвитку різноманітних аспектів життя учнів з особливими освітніми потребами та відкриває нові можливості для їх самовираження та соціальної взаємодії.

Хореотерапія відкриває шлях до покращення якості життя цих учнів та допомагає їм реалізовувати свій потенціал, незважаючи на особливі потреби.

References

1. Авраменко М. Л., Кузнецов Д. А. Особливості організації та проведення танцювально-рухової терапії для осіб з обмеженими фізичними можливостями в умовах центрів професійної реабілітації інвалідів. *Укр. мед. часоп.* 2006. No 5 (55). С. 85–89.
Avramenko M. L., Kuznyetsov D. A. (2006) Osoblyvosti orhanizatsiyi ta provedennya tantsyuvал'no-rukhnovoyi terapiyi dlya osib z obmezhenymy fizychnymy mozhlyvostyamy v umovakh tsestriv profesiynoyi reabilitatsiyi invalidiv [Peculiarities of organizing and conducting dance-movement therapy for people with disabilities in the conditions of vocational rehabilitation centers for disabled people]. *Ukr. med. chasop.* No 5 (55). S. 85–89.
2. Гельбак А. Музикотерапія у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посіб. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 50 с.
Helbak A. (2019) Muzykoterapiya u roboti z dit'my z osoblyvymy osvritnimy potrebamy [Music therapy in work with children with special educational needs] : navch.-metod. posib. Kropyvnyts'kyu : KZ «KOIPPO imeni Vasylya Sukhomlyns'koho». 50 s.
3. Заєць С. С. Адаптація як соціально-психологічний механізм соціалізації особистості. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. пр. Випуск 11. 2005.* С. 117–122.
Zayets S. S. (2005) Adaptatsiya yak sotsial'no-psykholohichnyy mekhanizm sotsializatsiyi osobystosti [Adaptation as a social and psychological mechanism of socialization]. *Psykhologo-pedahohichni problemy sil's'koyi shkoly : zb. nauk. pr. Vypusk 11.* S. 117–122.
4. Заєць С. С. Хореотерапії в терапевтичному процесі з людьми з особливими потребами. Мистецтво та мистецька освіта в сучасному соціокультурному просторі : за матеріалами I Всеукр. наук.-практ. конф., (3–4 червня 2021 р., м. Бердянськ), [упоряд. М. М. Погребняк]. Полтава : Сімон, 2021. С. 110-117.
Zayets S. S. (2021) Khoreoterapiyi v terapevtychnomu protsesi z lyud'my z osoblyvymy potrebamy [Choreotherapy in the therapeutic process with people with special needs]. *Mystetstvo ta mystets'ka osvita v suchasnomu sotsiokul'turnomu prostori : za materialamy I Vseukr. nauk.-prakt. konf., (3–4 chervnya 2021 r., m. Berdyans'k), [uporyad. M. M. Pohrebnyak].* Poltava : Simon, S. 110-117.
5. Нагорна О. Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2012. 99 с.
Nahorna O. B. (2012) Osoblyvosti korektsiyno-vykhovnoyi roboty z dit'my z osoblyvymy osvritnimy potrebamy [Features of correctional and educational work with children with special educational needs]: navchal'no-metodychnyy posibnyk. Rivne. 99 s.
6. Тараненко Ю. Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів хореографії до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів. *Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації початкової освіти.* Бердянськ, 2017. 403-408.
Taranenko Y. (2017) Pedahohichni umovy pidhotovky maybutnikh uchyteliv khoreohrafiyi do rozvytku khudozhn'o-tvorchyykh zdbnostey molodshykh shkolyariv [Pedagogical conditions of preparation of future choreography teachers for the development of artistic and creative abilities of junior schoolchildren.]. *Pidhotovka maybutnikh pedahohiv u konteksti standartyzatsiyi pochatkovoyi osvity.* Berdyans'k. 403-408.
7. Трояновська М. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Чернігів : Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченко., 2023. 76 с.
Trojanovska M. (2023) Adaptivna fizychna kul'tura [Adaptive physical culture]: navch.-metod. posib. dlya studentiv fakul'tetiv fizychnoho vykhovannya. Chernihiv : Natsional'nyy universytet «Chernihiv's'kyu kolehium» imeni T. H. Shevchenko. 76 s.
8. Трояновська М. М. Готовність майбутніх вчителів фізичної культури до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. *Вісн. Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Вип. 151. Том I. Серія: Пед. науки. Чернігів: ЧНПУ, 2018.* С. 298 – 300.

- Trojanovska M. M. (2018) Hotovnist maybutnikh vchyteliv fizychnoyi kultury do roboty z ditmy z osoblyvymy osvithnyimi potrebamy [Readiness of future physical education teachers to work with children with special educational needs]. *Visn. Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni T.H.Shevchenka. Vyp. 151. Tom I. Seriya: Ped. nauky. Chernihiv: CHNPU. S. 298 – 300.*
9. Трояновська М. М. Стан здоров'я школярів 10-11 років з вадами слуху. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Вип. 152 (2). Том I. Серія: Пед. науки. Чернігів: ЧНПУ, 2018. С. 165 – 168.*
Trojanovska M. M. (2018) Stan zdorovyva shkolyariv 10-11 rokiv z vadamy slukhu [Health status of schoolchildren aged 10-11 with hearing impairment]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni T.H.Shevchenka. Vyp. 152 (2). Tom I. Seriya: Ped. nauky. Chernihiv: CHNPU. S. 165 – 168.*
10. Трояновська М. М. Теоретичні аспекти проведення занять фізичної культури з учнями з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Вип. 154. (2) Серія: Пед. науки. Чернігів: ЧНПУ, 2018. С. 166-169.*
Trojanovska M. M. (2018) Teoretychni aspekty provedennya zanyat fizychnoyi kultury z uchnyamy z osoblyvymy osvithnyimi potrebamy v umovakh inklyuzyvnoyi osvity [Theoretical aspects of physical education classes with students with special educational needs in inclusive education]. *Visnyk Chernihivskoho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka. Vyp. 154. (2) Seriya: Ped. nauky. Chernihiv: CHNPU. S. 166-169.*

Mariya Troianovska

ORCID 0009-0009-6804-2665

*PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Pedagogy,
Psychology and Methods of Physical Education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: masha.trojanovskaya@gmail.com*

IMPLEMENTATION OF CHOREOTHERAPY IN PHYSICAL EDUCATION CLASSES WITH STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

The article analyzes the implementation of choreotherapy in physical education classes for students with special educational needs. In Ukraine, this method is not yet widespread, so the popularization and development of choreotherapy is extremely relevant. It has been determined that choreotherapy provides an alternative method of working with students with special needs. Through movements, such students can express hidden emotions, and the teacher can explore new patterns of behavior. Dance helps to increase self-esteem and self-confidence. Dance therapy is also used to rehabilitate students, as it promotes body awareness and emotional self-regulation.

Purpose. *To theoretically analyze the implementation of choreotherapy in physical education classes for students with special educational needs.*

Methodology. *To realize the main objectives of the study, theoretical methods were used: comparison, comparison and generalization.*

The scientific novelty *of the study is the most in-depth study of choreotherapy in working with students with special educational needs for the effective conduct of physical education lessons.*

Conclusions. *The theoretical analysis of choreotherapy indicates the importance of this method in working with students with special educational needs. They emphasize the impact of therapy on the physical, emotional and social development of these students, as well as the promotion of their integration and improvement of their quality of life. Thus, choreotherapy appears to be a valid and promising method for supporting this special category of children.*

Keywords: *choreotherapy, students with special educational needs, physical education.*

Стаття надійшла до редакції 12.01.2024

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Мехед О.Б.